

Sofia PILAT,

lector universitar al Catedrei „Procedură penală și criminalistică”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, doctorandă

Artiom PILAT,

masterand al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI

ANGAJAMENTELE DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ CU PRIVIRE LA ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI DIN DOMENIUL DREPTULUI DE AUTOR ȘI AL DREPTURILOR CONEXE

„Cultura e doar îmbogățire și armonizare.”
(Vasile Băncilă)

Rezumat

Armonizarea legislației Republicii Moldova cu standardele Uniunii Europene în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe reprezintă un proces ce contribuie enorm la asigurarea unui nivel de protecție și de respectare a drepturilor de proprietate intelectuală echivalent celui existent în Uniunea Europeană și în conformitate cu angajamentul asumat în temeiul Acordului de Cooperare și Parteneriat între Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la 28 noiembrie 1994 și intrat în vigoare pe 1 iulie 1998.

Cuvinte-cheie: armonizarea legislației, standarde, Uniunea Europeană, angajamente, acorduri, cooperare, convenții, tratate, întruniri.

Summary

The copyright means all the legal rules governing social relations arising from the creation, publication and use of literary, artistic or scientific. From the perspective of intellectual history has experienced a complex dynamic, manifested by different attitudes towards human creation, but also to the legal rules protecting or expected to protect each category of rights, namely copyright, related rights and industrial property.

Another event of great importance for Moldova was the ratification by Parliament Decision Nr.1318-XII of March 2, 1993 Global Convention on the Rights of author signed at Geneva on 6 September 1952 under the aegis of the UNO.

Signed by Moldova of international conventions and treaties that regulate the field of copyright and related rights amendment was preceded by the internal laws of our country in line with international standards.

Key-words: harmonization of legislation, standards, European Union, commitments, agreements, cooperative, agreement, treatment, meetings.

Introducere. În perioada anilor 2007-2010, întregul cadru legislativ al Republicii Moldova ce ține de domeniul proprietății intelectuale a fost revizuit, fiind adoptate, în redacție nouă, șase legi speciale armonizate cu legislația Uniunii Europene, legi ce reglementează protecția desenelor și modelelor industriale; mărcilor; soiurilor de plante; invențiilor; indicațiilor geografice; denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate; drepturilor de autor și drepturilor conexe [3].

Relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană au fost formal lansate odată cu semnarea la 28 noiembrie 1994 a Acordului de Cooperare și Parteneriat, care a intrat în vigoare la 1 iulie 1998 pentru o perioadă inițială de 10 ani cu posibilitatea prelungirii tacite.

Documentul stabilește cadrul juridic al relațiilor actuale între Republica Moldova și

Uniunea Europeană în domeniul politic, comercial, economic, juridic, cultural-științific și are ca obiective susținerea Republicii Moldova în vederea: consolidării democrației și statului de drept cu respectarea drepturilor omului și a minorităților prin asigurarea cadrului corespunzător al dialogului politic; dezvoltării durabile a economiei și finalizării procesului de tranziție spre economia de piață prin promovarea schimburilor comerciale, investițiilor și relațiilor economice armonioase.

Metode aplicate. În vederea realizării scopului trasat, în prezentul articol au fost aplicate o serie de metode, printre care: metoda logică (analiza deductivă și inductivă, generalizare, specificare), sistemică și comparativă.

Conținut de bază. În conformitate cu prevederile Acordului de Cooperare și Parteneriat dialogul instituționalizat între Republi-

ca Moldova și Uniunea Europeană se realizează prin intermediul următoarelor structuri de cooperare de nivel politic:

Consiliul de cooperare Republica Moldova-Uniunea Europeană, care se organizează anual la nivelul înalților oficiali (prim-ministru/Comisarul pentru Afaceri Externe și Politica Europeană de Vecinătate, Înaltul Reprezentant al Consiliului Uniunii Europene/Președinția Uniunii Europene) și are scopul trasării direcțiilor strategice ale dezvoltării relațiilor dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Comitetul de cooperare Republica Moldova-Uniunea Europeană se reunește anual la nivelul funcționarilor publici de înalt rang în vederea examinării tendințelor directorii ale cooperării sectoriale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană [4].

Începând cu data de 7 mai 2009, Republica Moldova ia parte la inițiativa Parteneriatului Estic contribuind activ la dezvoltarea dimensiunilor bilaterale și a celor multilaterale.

Integrarea europeană rămâne obiectivul ireversibil al agendei interne și externe a Republicii Moldova. În prezent, Republica Moldova și Uniunea Europeană negociază un Acord de asociere, care va succeda Acordului de cooperare și parteneriat. Acordul de asociere va aprofunda semnificativ relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și va contribui la asocierea politică și integrarea economică, cu obiectivul apropiării treptate a Republicii Moldova de Uniunea Europeană [4].

Angajamentele existente între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la armonizare impun unele cerințe detaliate ce țin de armonizarea legislației în domeniul concurenței, drepturilor proprietății intelectuale și achiziționării publice, care erau suplimentare cerințelor generale de armonizare a legislației [4].

Un rol semnificativ în armonizarea legislației Republicii Moldova îl joacă: Strategia națională de dezvoltare pe anii 2008-2011; Planul anual național de armonizare a legislației Republicii Moldova; Planul de acțiuni politica europeană de vecinătate și Acordul de

asociere.

Așadar, în cele ce urmează ținem să realizăm o caracterizare succintă a strategiilor și planurilor de acțiuni implementate în scopul accelerării și îmbunătățirii procesului de armonizare a legislației menționate mai sus:

1. *Strategia națională de dezvoltare pe anii 2008-2011*

Strategia națională de dezvoltare pe anii 2008-2011 a fost adoptată sub formă de lege în anul 2007, fiind principalul document intern de planificare strategică națională, care, împreună cu alte angajamente dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, trebuie să constituie baza creării politicilor ce țin de prioritățile de armonizare a legislației naționale cu cea europeană.

Aceste activități de constituire a politicilor prin constituent analitic și preliminar trebuie să devină priorități naționale clar determinate asupra armonizării legii, definite sector după sector.

2. *Planul anual național de armonizare a legislației Republicii Moldova*

Constituie documentul care stipulează prioritățile de armonizare a legislației naționale, definit de către Guvernul Republicii Moldova prin elaborarea de politici care sunt reflectate sector după sector cu termene-limită clar menționate.

Planul menționat ar trebui să fie unicul document pentru planificarea legislativă, iar ministerele de ramură trebuie să-și includă prioritățile ce decurg din documentele susmenționate.

Planificarea în cadrul ministerelor trebuie să ia în considerare următorii factori:

- a) lista de evaluare a legislației Uniunii Europene dintr-un anumit domeniu;
- b) evaluarea stării lucrurilor și a gradului de compatibilitate în Republica Moldova pe sectoare specifice;
- c) includerea priorităților de armonizare a legislației în cadrul Planului Național de Armonizare a Legislației.

3. *Planul de acțiuni politica europeană de vecinătate*

În luna mai 2004, Republica Moldova a fost inclusă în Politica europeană de vecinătate

te a Uniunii Europene. Planul de acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană a fost semnat la 22 februarie 2005.

Planul de acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană este un document politic care expune obiectivele strategice ale cooperării dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Implementarea acestui document trebuie să contribuie la îndeplinirea prevederilor din Acordul de Parteneriat și Cooperare și trebuie să încurajeze și să sprijine obiectivele Republicii Moldova în vederea integrării continue în structurile economice și sociale europene. Implementarea Planului de acțiuni a influențat asupra avansării semnificative a procesului de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele și standardele propuse de către Uniunea Europeană.

4. *Acordul de asociere*

Acest acord urmează să fie încheiat între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele membre, pe de altă parte. Urmând experiența noilor state membre ale Uniunii Europene și acordurile lor de asociere din anul 1990 și a țărilor balcanice de vest și a acordurilor de stabilizate și asociere ale lor, putem ajunge la concluzia că asemenea acorduri constituie un pas important în relațiile cu Uniunea Europeană.

De asemenea, acest acord, fiind semnat de către părțile sus-menționate, urmează să reglementeze relațiile politice, economice, de comerț și dezvoltare, va conține și prevederi cu privire la dialogul politic și reformă, cooperare sectorială, crearea unei zone de liber schimb, armonizarea legislației în diferite domenii printre care se numără și domeniul dreptului de autor și cel al drepturilor conexe, asistență din partea Uniunii Europene și instituții comune pentru implementare.

Fiind creat după exemplul statelor membre ale Uniunii Europene și al acordurilor țărilor balcanice de vest, acest acord va conține o clauză generală de armonizare a legislației care are drept obiect armonizarea legislativă treptată a legislației naționale existente și a celei de viitor a Republicii Moldova cu legislația și standardele Uniunii

Europene. De asemenea, acordul respectiv va conține și prevederi ce țin de monitorizarea implementării legislației adoptate și aplicarea ei, precum și funcționarea sistemului judiciar [2, p. 17-19].

O importanță majoră în procesul armonizării legislației Republicii Moldova cu standardele propuse de către Uniunea Europeană o au aranjamentele internaționale, printre care se numără:

- Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor din anul 1891, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 decembrie 1991;

- Aranjamentul de la Haga privind depozitul internațional de desene și modele industriale din anul 1925, în vigoare pentru Republica Moldova din 14 martie 1994;

- Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor din anul 1957, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 decembrie 1997;

- Aranjamentul de la Locarno pentru instituirea clasificării internaționale a desenelelor și modelelor industriale din anul 1968, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 decembrie 1997;

- Aranjamentul de la Viena privind instituirea clasificării internaționale a elementelor figurative ale mărcilor din anul 1973, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 decembrie 1997;

- Aranjamentul de la Strasbourg privind clasificarea internațională de brevete din anul 1971, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 septembrie 1998;

- Aranjamentul de la Madrid privind sancțiunile pentru indicațiile false sau înșelătoare de proveniență a produselor din anul 1891, în vigoare pentru Republica Moldova din 5 aprilie 2001;

- Aranjamentul de la Lisabona pentru protecția indicațiilor locului de origine a produselor și înregistrarea lor internațională din anul 1958, în vigoare pentru Republica Moldova din 5 aprilie 2001.

Aranjamentele menționate anterior se caracterizează, în special, prin implementarea

legislației de proprietate intelectuală și prin punerea în funcțiune a tuturor instrumentelor juridice de protecție oferite de ea [1, p. 2].

Concluzii. În consecință, considerăm că existența unor aranjamente între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la armonizarea legislației din domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe au extins considerabil relațiile bilaterale și multilaterale de colaborare cu organizațiile internaționale și oficiile de brevete din străinătate etc. [1, p. 2].

Referințe bibliografice

1. Daniliuc I. Proprietatea intelectuală – instrument de valorificare a potențialului inovațional: 15 ani de experiență. În: Buletin oficial de proprietate industrială, 2007, nr. 10, p. 1-19.
2. Metodologia de armonizare a legislației în Republica Moldova. Chișinău: Tipografia Centrală, 2010. 80 p.
3. http://www.infoinvent.md/md/news/detail.php?ELEMENT_ID=18887 (accesat la 20.10.2015).
4. <http://www.contabilizat.ro/dictionar-economic-si-financiar~termendreptul-romano-germanic-continental.html> (accesat la 30.09.2015).